

Dotaz: Z čeho platí osoba dobrovolně důchodově pojištěná uvedených 30% pojistného na důchodové spoření?

Odpověď:

Osoba samostatně důchodově pojištěná platí pojistné na důchodové spoření ve výši 30% z vyměřovacího základu, který si tato osoba sama určí. Tento základ však nesmí být nižší, než minimální vyměřovací základ pro placení pojistného na dobrovolné důchodové pojištění (informace lze nalézt na stránkách ČSSZ), horní hranice pro výši tohoto základu neexistuje.

Dotaz: Jak jsou zdaňovány výnosy z II. pilíře?

Odpověď:

Zjednodušeně vyjádřeno výnosy na úrovni fondu, tzn. v tzv. spořicí fázi, podléhají nyní 5% sazbě daně, přičemž od roku 2014 v případě schválení příslušné navrhované změny, by měla být sazba 0%. Současně ovšem již dnes platí některá osvobození od daně např. u příjmů z dividend.

Účastník II. pilíře je sám povinen zdanit až příjem z pojištění důchodu (tzn. až v tzv. výplatní fázi), a to pouze v případě, že by v úhrnu s ostatním příjmem z jiných dávek a důchodu z I. pilíře přesáhl zákonem stanovený limit, který činí 36násobek minimální mzdy.

(Osvobození je upraveno v zákoně o daních z příjmů v ustanovení § 4 odst. 1 písm. h). Od daně je osvobozen příjem získaný ve formě dávek a služeb z nemocenského pojištění, důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění, státní sociální podpory, peněžní pomoci obětem trestné činnosti podle zvláštního zákona, sociálního zabezpečení, plnění z uplatnění nástrojů státní politiky zaměstnanosti a všeobecného zdravotního pojištění, **plnění z pojistné smlouvy o pojištění důchodu podle zákona upravujícího důchodové spoření**, a plnění ze zahraničního povinného pojištění stejného druhu; **jde-li však o příjmy ve formě pravidelně vyplácených důchodů nebo penzí, je od daně osvobozena z úhrnu těchto příjmů pouze částka ve výši 36násobku minimální mzdy**, která je platná k 1. lednu kalendářního roku ročně, do níž se však nezahrnuje výše příplatku nebo příspěvku k důchodu podle zvláštních právních předpisů.)

Dotaz: Pokud člověk přijde o práci a je v evidenci úřadu práce, jak platí do II. pilíře?

Odpověď:

V této situaci účastník do II. pilíře neplatí a ani to není možné. Smlouva o důchodovém spoření však dále trvá, dosud naspořené prostředky se zhodnocují a účastníkovi se zároveň nekrátí za toto období důchod z I. pilíře. Jakmile začne účastník opět pracovat a odvádí pojistné na důchodové pojištění, pokračuje i v odvodu na důchodové spoření ve II. pilíři.

Dotaz: Je možná exekuce dávky vyplácené ve fázi výplaty?

Odpověď:

Ano, ale to je podle stejných pravidel jako již dnes starobní důchod, tj. systém II. pilíře v tomto není méně výhodný.

Dotaz: Má účastník možnost požádat zpětvzetí smlouvy po jejím podepsání?

Odpověď:

Po zaregistrování smlouvy není cesty zpět. Předtím je možné od smlouvy odstoupit, záleží ovšem na způsobu podepsání smlouvy.

Do doby, než je smlouva o důchodovém spoření zaregistrována, vztahují se na možnost jejího zániku ustanovení občanského zákoníku, včetně ustanovení o spotřebitelských smlouvách.

Neprodleně po uzavření smlouvy o důchodovém spoření má penzijní společnost povinnost podat žádost o registraci smlouvy. V případě, že smlouva byla uzavřena na dálku, má penzijní společnost tuto povinnost po uplynutí lhůty pro odstoupení od smlouvy (§ 54c občanského zákoníku, který uvádí 14 denní lhůtu pro odstoupení od smlouvy).

Proces registrace v praxi bývá poměrně rychlý, nicméně pokud smlouva ještě zaregistrována nebyla, lze uplatnit možnosti upravené v občanském zákoníku. Odstoupení tak připadá v úvahu např. v případě, že se jedná o smlouvu uzavřenou na dálku, ve smlouvě nebo ve smluvních podmínkách byla tato možnost dohodnuta (ev. by muselo být prokázáno, že smlouva byla uzavřena v tísní podle § 49 občanského zákoníku). Výpověď smlouvy před její registrací v úvahu naopak nepřipadá, protože občanský zákoník klade obecnou tříměsíční výpovědní dobu, přičemž předpokládáme, že v tomto okamžiku by již smlouva zaregistrována byla (za předpokladu, že smluvní podmínky nestanoví jinak). Ukončit smlouvu před jejím zaregistrováním lze též dohodou s penzijní společností.

Dotaz: Musím si pamatovat den doručení oznámení o zaregistrování smlouvy?

Odpověď:

Správce Centrálního registru smluv bude doporučeným dopisem s doručenkou zasílat Rozhodnutí o registraci smlouvy a po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí ještě obyčejnou zásilkou Oznámení o nabytí účinnosti registrace smlouvy. Toto oznámení je informačního charakteru, účastník ho bude mít k dispozici a nemusí si tak pamatovat den doručení rozhodnutí.

Dotaz: Kdo přejde do starobního důchodu, tak přestává platit do druhého pilíře?

Odpověď:

Účast končí dvěma základními situacemi:

1. Když účastník zemře
2. „Ve chvíli, kdy účastník uzavře smlouvu o pojištění důchodu“ – přesně dnem registrace pojistné smlouvy s vybranou pojišťovnou.

Pokud tedy klient požádá o starobní důchod, následně může začít čerpat z druhého pilíře, ale nemusí. Když začne čerpat dávku, účast končí.

Dotaz: Platí se v souvislosti s dědictvím z druhého pilíře nějaká daň?

Odpověď:

Pro účely výpočtu daně dědické je důležité, v jakém příbuzenském vztahu byl dědic k zůstaviteli. Pro zjednodušení předpokládejme, že se jedná o děti či manžela a částka ke zdědění je do 1 milionu Kč, potom jde o částku od daně osvobozenou podle §§11-14 zákona 357/1992 Sb., o dani dědické, darovací a dani z převodu nemovitostí, v platném znění. U ostatních případů se postupuje podle uvedených ustanovení zákona.

Dotaz: Může nastat případ, kdy nebude smlouva o vstupu do II. pilíře registrována?

Odpověď:

Ano, ale pouze ve výjimečných případech, například pokud by nebyly splněny zákonné podmínky pro vstup do druhého pilíře (např. věk 18 let, účastník nesmí být příjemcem starobního důchodu atp.). Tyto situace by však měly podchytit již penzijní společnosti před podpisem smlouvy.

Dotaz: Co když si vstup do II. pilíře účastník rozmyslí?

Odpověď:

Účastník důchodového spoření nemůže svoji účast zrušit. Účast na důchodovém spoření zaniká buď zaregistrováním smlouvy o pojištění důchodu v případě, že jsou splněny zákonné podmínky, tj. přiznání důchodu z I. pilíře, nebo smrtí účastníka.

Dotaz: Do kdy je možné vzít rozhodnutí o vstupu do II. pilíře zpět?

Odpověď:

Smlouva může být „zpět vzata“ oběma zúčastněnými stranami (tj. penzijní společnost nebo účastník), dokud není vydáno rozhodnutí o registraci smlouvy, na které má Specializovaný finanční úřad jako správce Centrálního registru smluv lhůtu podle správního řádu max. 30 dní od doručení žádosti. To je v praxi realizováno doručením daného rozhodnutí do datové schránky penzijní společnosti a dopisem s doručenkou účastníkovi a od tohoto data smlouva nabývá právní moci. V případě nepřevzetí poštovní zásilky zde platí fikce doručení podle správního řádu – zásilka bude 10. dnem považovaná za doručenou.

Je potřeba upozornit, že penzijní společnost nemusí vždy uznat právo na odstoupení od smlouvy.